

ΣΤΑΣΙΜΟΝ ΔΕΤΤΕΡΟΝ.

Χορός.

στροφή, ἀντιστροφή ἡ.

verss. 583—603.

1.	$\overline{\text{v}} \text{v} - \text{v} \text{v} -$, $\overline{\text{v}} \text{v} - \text{v} -$	Anapaest. logaoed.
2.	$\text{v} \text{v} -$, $\text{v} \text{v} - \text{v} \text{v} -$	dactyl. trimet. catal. in dissyll., praeced. epitrito II.
3.	$\text{v} \text{v} -$, $\text{v} \text{v} - \text{v} \text{v} - \text{v} -$	dactyl. logaoed., praeced. epitrit. II.
4.	$\text{v} \text{v} -$, $\text{v} \text{v} -$	iamb. dimet. acat.
5.	$\text{v} \text{v} -$, $\text{v} \text{v} -$	troch. dimet. catal.
6.	$\text{v} \text{v} \text{v}$, $\text{v} \text{v} \text{v} \text{v} \text{v}$, $\text{v} \text{v} -$	iamb. trimet. acatal.
7.	$\text{v} \text{v} -$, $\text{v} \text{v} -$	antisp. et iamb. penthem.
8.	$\text{v} \text{v} -$, $\text{v} \text{v} -$	troch. dimet. catal.
9.	$\text{v} \text{v} -$, $\text{v} \text{v} -$, $\text{v} \text{v} -$	iamb. trimet. catal.

v. 3. Similiter atque hexameter heroic. cadit. — vv. 4. 5. cfr. ad Stas. I. stroph et antistr. II. v. 9 quae notavimus. — v. 7. Ischiorrh. hypercat.. Oed. Col. v. 1084. 1095. — Tr.: ἀντι-σπαστιπὸν Σαπφικὸν δίμετρον ὑπερκατάλ. — v. 8. ἐφθημαμερὲς Εὐρυπίδειον. Tr. — Ceterum vv. 1. 2. 3. cognati inter se, ut vv. 4. 5. 6. cum. vv. 7. 8. 9., et vv. 8. et 9. arcte cohaerent. (Horat. Carm. II. 18). — v. 8. idem qui n. 5. —

$\sigma\tau\rho\sigma\phi\dot{\eta}$, $\dot{\alpha}\nu\tau\iota\sigma\tau\rho\sigma\phi\dot{\eta}$ β' .

verss. 604 — 625.

1. $\bar{v} \acute{-}, \acute{-} vv - v -$ glyconeus.
2. $\acute{-} \bar{v}, \acute{-} vv - v - -$ idem hypercatal.
3. $-,- vv -, \acute{-} vv -, v \acute{-} -$ choriamb. trimet. catal. c. anaerusi.
4. $\acute{-} vv -, v \acute{-} -$ choriamb. dimeter catal.
5. $\acute{-} vv -, \acute{-} vv -, v \acute{-}$ choriamb. trimet. brachyc.
6. $\acute{-} vv -, v \acute{-} -$
7. $\acute{-} vv -, v \acute{-} -$ choriamb. dimet. catal. bis.
8. $vv \acute{-} v - v - -$ anaacreont.
9. $-,- vv -, v -$ choriamb. dimet. brachycat. c. anaer.
10. $\widehat{vv} v - v - -$ trochaic. dimet. brachycat.
11. $-,- vv -, \acute{-} vv -, v \acute{-} -$ choriamb. trimet. catal. c. anaer.

vv. 1. et 2. uniti. — *v.* 4. 6. 7. vulgo pro logaoed. habent; in *v.* 5. iambus claudens fere basis est versus sequentis ut continentur alter alterum apprehendens. Cohaeret et *v.* 7. — *v.* 8. Anacreont. anaclom.. Phil. 703. 4. al. — *v.* 9. non dubitavimus sic numerare, qui ex choriambio, iambo et anaerus. constet et glyconeum cum anaer. efficiat. — *v.* 10. Boeckhius: $\widehat{vv} \acute{-} v - -$ haud concinne. — *v.* 11. idem atque tertius.

$\dot{\epsilon} \pi \varphi \delta \acute{o} \zeta.$

($\sigma\nu\sigma\tau\eta\mu\alpha \dot{\alpha}\nu\alpha\pi\alpha\sigma\tau\iota\kappa\sigma\gamma$.)

verss. 626 — 630.

1. $vv \acute{-} - - - - -$
2. $vv \acute{-} - - - - vv -$ anapaest. dimetr. acat.
3. $- \acute{-} vv -$ anap. monom. acat.
4. $- \acute{vv} - - vv - vv -$ qualis 1. 2.
5. $vv \acute{-} vv - vv - -$ Paroemiacus.

στροφὴ ἀ.

1. Εὐδαιμονες, οὶσι κακῶν ἀγευστος αἰών.
2. οἵ γάρ ἀν σεισθῇ θεόθεν δόμος, ἀτας
3. οὐδὲν ἐλλείπει γενεᾶς ἐπὶ πλῆθος ἔρπον·
4. δμοῖος φύτε ποντίαις
5. οἴδμα δυξπνόις δταν
6. Θρήσσησιν ἔρεβος ὄφαλον ἐπιδράμη πνοαῖς,
7. κυλίνδει βυσσόθεν κελαινὰν
8. θῆνα καὶ δνςάνεμον,
9. στόνῳ βρέμουσι δάντιπλῆγες ἀκται.

ἀντιστροφὴ ἀ.

1. ἀρχαῖα τὰ Δαβδακιδᾶν οἰκων δρῦμαι
2. πήματα φθιτῶν ἐπὶ πήμασι πιπτοντ̄,
3. οὐδ' ἀπαλλάσσει γενεὰν γένος, ἀλλ' ἐρείπει
4. θεῶν τις, οὐδ' ἔχει λόσιν.
5. νῦν γάρ ἐσχάτας ὑπέρ
6. μίζας ἐτέτατο φάος ἐν Οἰδίπον δόμοις.
7. κατ' αδ τιν φοινία θεῶν τῶν
8. νερτέρων ἀμᾶ κόνις,
9. λόγον τ' ἄνοια καὶ φρενῶν Ἐρινύς.

στροφὴ β'.

1. τεάν, Ζεῦ, δύνασιν τις ἀν-
2. δρῶν ὑπερβασίᾳ κατάσχοι;
3. τὰν οὖδ' ὅπνος αἱρεῖ ποδ' ὁ παντογήρως,
4. ἀκάματοι τε θεῶν οὐ
5. μῆνες ἀγήρως δὲ χρόνῳ δυνά-
6. στας κατέχεις Ὄλύμπον
7. μαρμαρόεσσαν αἰγλαν
8. τὸ τ' ἔπειτα καὶ τὸ μέλλον
9. καὶ τὸ πρίν, ἐπαρκέσει
10. νόμος δδ' οὐδέν, ἔρπειν
11. θνατῶν βιοτῷ πάμπολις ἐκτὸς ἀτας.

ἀντιστροφὴ β'.

1. ἀ γάρ δὴ πολύπλαγκτος ἐλ-
2. πὶς πολλοῖς μὲν δυνασις ἀνδρῶν,
3. πολλοῖς δ' ἀπάτα κονφονόων ἔρθτων.

Stropha I.

1. Felix, cui vita malorum contigit nil.
2. Nam deo queis quassa domus, nihil umquam
3. Reliquum dirarum erit, usque propaginem urgens:
4. Velut marina flabra quum
5. Verberare Thracia
6. Spirantia graviter mare, tenebrae Orci atrae
7. Superfunduntur aequori imae,
8. Turbidumque funditus
9. Limum vomunt fremuntque litora icta.

Antistropha I.

1. Gentis mala Labdacidarum antiqua cerno,
2. Qui occidere, pressa malis geminatis,
3. Liberat nec progeniem genus, est deum qui
4. Ruit, neque est piaculum.
5. Nunc enim ultima super
6. Diffusa erat lux subole in Oedipi domo:
7. Cruento rursus Inferorum
8. Pulvere ipsa sternitur
9. Vecordiaque, mentis ac furore.

Stropha II.

1. Tuam quisnam homo, Jupiter,
2. Vim ferox animi moretur?
3. Quam nec senio, qui domat omne, somnus,
4. Praecipitesque menses
5. Non capiunt: tempore non sene-
6. scens iubar usque Olympi
7. Tu nitidum tenes rex
8. Ita dehinc et in futurum
9. Sicut priu'. praesidi
10. Nihil ea aevo habet lex
11. Omni urbe valens, noxae ut agatur exsors.

Antistropha II.

1. Quippe spes vaga suavita-
2. tis fons saepe homini, sed orta est
3. Caecarum eadem saepe libidinum frauds.

4. εἰδότι δ' οὐδὲν ἔρπει
5. πρὶν πυρὶ θερμῷ πόδα τις προσαύ-
6. ση. σοφίᾳ γὰρ ἐκ του
7. κλεινὸν ἔπος πέφαγται,
8. τὸ πακὸν δοκεῖν ποτ' ἐσθλὸν
9. τῷδ' ἔμμεν, δτῷ φρένας
10. θεδς ἀγει πρὸς ἀταν.
11. πράσσει δ' ὀλιγοστὸν χρόνον ἐκτὸς ἀτας.

ἐπωδός.

1. ὅδε μὴν Αἴμων, παιδῶν τῶν σῶν
2. νέατον γέννημ'. δρ' ἀχνύμενος
3. τῆς μελλογάμον
4. τάλιδος ἥκει μόρον Ἀντιγόνης,
5. ἀπάτας λεχέσιν ὑπεραλγῶν;

BREVES NOTAE.

Stroph. I. v. 1. πακὰ quaenam sint intelligenda, planum sit quum ex aliis rebus tum ex eo quod versibus sequentibus dicitur. Nempe sunt, ut dicto Homeri (*Odyss. a. 34*) utar, ἀλγεα, οἵα ἀνθρώποι αὐτοὶ σφῆσιν ἀτασθαλίησιν ἐπέρμορον ἔχοντιν, calamitates, quas homines ipsi sibi conciliant nefarii vel stulti facinoris culpa, πακὰ τὰ ἐξ ἀτης vel ἀπάτης θεοῦ, quae etiam ipsae ἀται nominantur (v. 2). Ἀτη nimirum, cuius quidem fons et principium perversa hominum spes est (*antistr. II.*), deis tribuitur, non item hae calamitates ipsae (*Odyss. a. 33*).— ἀγευστος. cfr. *Jliad. o* vers. 526—538; ἀιδὼν de vitae perpetuitate intelligendum est. — Sent: εὐδαιμονες οίσι θεότατον πακῶν (*Oed. Col. v. 786*) ἔγενετο τὸν αἰῶνα (*Herod. VII. 46*).— Ceterum licuit hunc versum convertere: „Felix, cui non mala degustavit aevum“, et retenta syllaba brevi in primo trochaeo: „Felix, cui non mala contigere vitam“, illud tamen quod scripsi, praetuli etiam propterea quod „contingere granum, aquam“, alia eiusmodi dicunt.

vss. 2 et 3. θεόθεν. a deo, divinitus i. e. numine dei et auctoritate, ut Aesch. Perss. v. 102. — οὐδὲν ἀτας ἐλλείπει quum idem sit quod πᾶσα ἀτη, πᾶν πακὸν πρόσεστιν, potuit sequi ἔρπον. — ἐπὶ πλῆθος γ. i. e. πόρρω γενεᾶς καὶ ἐπὶ πλειστον (*Thucyd. I. 1.*), nam πλῆθος etiam maiorem (*Thucyd. I. 125*) et maximam partem significat. Utrum possit usque ad expletam gentem significare, quamvis cognata verba id suadeant, dubito. De loco, quem Wunderus adhibuit ex Philoct. (v. 721.), vid. Ellendt, in lex. s. v. πλῆθος.

v. 5. οἶδμα obiectum est. Vid. idem ibid. s. v. ἔρεβος et ἐπιτρέχειν. *v. 6.* Denas syllabas breves non erat quod latino sermone imitarer, modo eandem verborum vim redderem.

4. Obrepit inscio prius
5. Quam fera vestigia flamma lam-
6. bat. Sapientis ore est
7. Edita vox celebris,
8. Aliquando, quod malum, quoi
9. Caecare velit deum
10. Quis animum, videri
11. Faustum. Atque agit is per breve noxiae exsors.

E p o d o s .

1. En hic Haemo tua progenies
 2. Novissima. Sollicitusne vicem
 3. Desiderii,
 4. Sponsae suae, adest hue, Antigonae,
 5. Fraudes moerens Hymenaei?
-

Nec poëta ipse voluit, totidem in antistropha esse. Ac *vers. 9* primam primi iambi producere non dubitavi. Idem in Antistropha feci. — Cfr. Colum. VIII. 17. 1. pelagus assidue agitatur et ob imo fluctum revolvit in partem superiorem. Virg. Georg. V. 230. at ima exaestuat unda vorticibus, nigramque alte subiectat arenam. — Jliad. ψ' 229. 230. — Oed. Col. v. 1250 et q. s.

Antistr. v. 1. 2. ἀρχαῖα idem fere quod ἐξ ἀρχῆς. Sic Aesch. Perss. v. 103. τὸ παλαιὸν pro ἐκ παλαιοῦ. Interpretantis animo obversabatur Sen. Oed. v. 181. „premiturque iuncto funere funus.“ — Geminatis dixi i. e. ingeminatis, ut Virg. geminare et ingeminare voces, ictus, et transit. ingeminat clamor (es entsteht Geschrei auf Geschrei). Aen. V. 227. — Comparentur de sententia Senec. Herc. fur. vss. 205 — 8.

v. 6. φίλας. Aesch. Agam. 965. φίλης γάρ οὐσης φυλλὰς ἵκετ' ἐς δόμους σκιὰν ὑπερτείνασσα σειρίον κννός. Sed recte videtur Schol. exposuisse ὅπερ ἔβλαστεν ἀντο τῆς φίλης, τὸ καταλειφθὲν ἀπὸ Οἰδίποδος βλάστημα, germen quod ab radice pullulavit, stirpem seu stirpes, quas ex sese domi reliquerat Oedipus. Ita fere radix oleagina apud Virg. Georg. II. 31. — Haec suboles, inquit, sese laeta sustulerat in luminis oras, expansa erat super ea lux. — Spectatur Antigona et Ismene, maxime vero illa. — φάος τέταται. Sic τέταται νύξ (Odyss. λ'. 19.), αἴγλη (Phil. 831), γαληναια (Oppian. Hal. I. 781.), πέπταται αἴθρη (Odyss. ζ' 45). Conf. Antig. 528. —

v. 7. et 8. νιν. τὴν φίλην, ut recte Schol.; refertur ad hoc tamquam ad subiectum logicum. Vid. Boeckh. — τῶν versum claudit non sine vi quadam, nam sic diutius et plenius sonans habet nescio quod lamentabile, quod Boeckhius non videtur sensisse. — ναταμαρτινις.

De asyndeto dixi ad vers. 332. (Stasim. I. v. 1.). — Sed videntur haec prope idem valere atque in Oedip. Col. v. 406 κατασκιάζει κόνις, legit humus, ita tamen ut τυμβὸς χυτὸς assignificetur, nam est fere: κατασφρένει, καταχωνύνει κόνις, accumulat, obruit, tumulat pulvis. Cfr. Odyss. § v. 482. ἐπαυησατο, quod v. 487 ἐπεχενάτο, v. 490 καλύψατο. (Ἐπεσώρενεν Sch.); Jl. ω v. 165. καταμήσατο πολλὴν κόπτον, et quae habet Schol. ad Antig. v. 255: ἐπιβεβλημένη ἡν ἡ ἀμμος τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ Θάψας νόμου χάριν· οἱ γὰρ νεκρὸν ὀρῶντες ἀταφον καὶ μὴ ἐναμησάμενοι κόνιν e. q. s. r. — Interpretatus sum καταμῆν verbo sternere, aptissimo, ni fallor, cui et tegendi et fere demetendi notio subiecta sit. — Ceterum possit κόνις etiam de Orcō ipso intelligi, ut v. 891 τύμβος, v. 920 κατασκαφαι θανόντων, apud Aesch. Suppl. v. 25 θῆκαι; cfr. fragm. Amphiar. IV. 1. (781. d.) — Triclinii explicatio, quam sequutus est Hermannus, mihi quidem quae sita et parum simplex videtur. — De sententia cfr. etiam S. Electr. v. 764. 765. —

Stroph. II. v. 4. Quae scripsi, a Nevio erant proposita et verissima sunt, mea quidem sententia, habenda. De particularum οὐτε — τε οὐ inter se copulatione vid. Nevius ad vers. 763. Necessaria ea haud raro est, non modo a sententia vel voculatione commendatur. Ita apud Thucyd. I. 39. οὐτε γὰρ Λακεδαιμόνιοι —, τὴν τε — οὐ καλεπᾶς — κρατοῦμεν.

v. 8. 9. Confer. Macrob. Satur. I. 20 inde a verbis: „sicut ait Hippocrates“ usque ad verba: „πρότεροντα.“ — ἔπειτα i. e. τὰ ἐπὶ τούτοις. (Aesch. Agam. 230) adv. omnium temporum est, lat. dehinc, posthac, nostrum: sedans, von da, nun an. Significat autem tempus aliud tempus subsequens, ita tamen ut hoc una comprehendatur, nisi ipsum iam significatum est. Ita apud Thucyd. libr. II. c. 64 legitur: η δὲ παραντίκα τε λαμπρότης καὶ ἐξ τοῦ ἔπειτα δόξα, ubi verbo παραντίκα praes. temporis punctum, verbo ἔπειτα tempus futur., idque cum illo cohaerens et subsequens exprimitur. (Sequentur verba: ἐξ τοῦ μέλλον καλὸν προγνωντες, ἐξ τε τὸ αἰτίκα μὴ αἰσχρόν). Aliter apud eundem libr. I. c. 10 τοῖς ἔπειτα. Ibi refertur ad tempus futurum et quum non alia temporis significatio addita sit, idem valet quod τοῖς τότε καὶ ἔπειτα (ἕστερον). Eodem modo h. l., ubi ad tempus praesens refertur, notatur: νῦν καὶ ἔπειτα. Sic Aiac. v. 84 πάντα γὰρ τά τοῦν πάρος, τά τ' εἰςἔπειτα σῇ κυβερνῶμαι χερί, sonst und fortan, i. e. καὶ πρότερον καὶ νῦν καὶ ἔπειτα (ἕστερον). Coniunctum cum verbis καὶ τὸ μέλλον καὶ τὸ πρὸν est: nunc et post et semper ut olim, atque respondet nostro: von nun an bis in Ewigkeit, wie vordem. Valent autem haec fere idem quod τό τ' ἔπειτα καὶ τὸ μέλλον ὄμοιώς καὶ τὸ πρὸν. Cfr. S. Electr. v. 676. θανόντην ὅρεστην νῦν τε καὶ τότε ἔννέπω, nunc ut tunc, nunc pariter atque tunc, et ibid. v. 907. νῦν θόμοιώς καὶ τότε ἔξεπισταμαι. — Vid. praeterea, quae supra de copulatis ποτὲ μέν — ἀλλοτε (δὲ) dixi. — Verbum in eiusmodi enuntiatis ad id solum quod praesens est se accommodat, non ad futurum vel praeteritum, ex quo in Praesenti effertur. Cfr. etiam Demosth. de Coron. p. 236. §. 32. ἵπερ οὐ καὶ τότε καὶ νῦν καὶ ἀεὶ ὄμοιογῶ πολεμεῖν, ibid. §. 52 et Thueyd. I. 86. — Iam vero haud concinne mihi videntur haec verba cum sequentibus iungi, et durissimum est sine dubio, si non falsum, futurum ἐπαρκέσει verbis τὸ πρὸν proxime subiectum, nec tamen cum eis constructum. Contra perbene

cum verbis antecedentibus coniunguntur, cumque supra dictum sit, Iovis vim s. potentiam nec somno nec tempore capi vel devinciri, i. e. eam neque ullum tempus quiescere et interrumpi, neque umquam cessare et desinere esse, verba τό τ' ἐπειτα, quibus quod est continuum et sine intermissione perfectum significatur, ad illud spectant, ad hoc rursus verba και τὸ μέλλον, quae tempus fut. infinitum (in omne aevum.) declarant. Accedit, quod incisio post verba τὸ πρὶν, qualis est etiam, quamquam levior, in antistrophe, aurum iudicio commendatur et admirabilem quandam vim habet. — Sententiarum huius strophae ordo quum videretur hic esse: οὐκ ἔστιν ἀρδηρώτην δύστις τὴν σὴν δύνασιν, ὁ Ζεὺς, κατάσχοι, (qui ad hoc aspirare (cogitatione) possit, ut cohipeat cfr. Jl. V. 407.) ήν οὐτε ὄντος αἰρεῖ οὐτε χρόνος, ήν δὲ ἀγήρως χρόνῳ ἔχων, 'Ολέμπον αἴγλαν κατέχεις, olim existimavi, δύνασιν tamquam notionem primariam, per totam verborum complexionem pertinentem, pertinere etiam ad verba sequentia, et in hunc modum ea construenda esse duxi: τό τ' ἐπειτα καὶ τὸ μέλλον καὶ τὸ πρὶν ἐπαρκέσει. (sc. η δύνασις Διός — durabit, valebit in omne aevum, αἰτάρως ἔσται.) νόμος δδ'. (sc. ἔστιν) οὐδὲν ἔρπει (η δύνασις) Δυνατῶν βιότῳ πάμπολις ἔκτος ἀτας. (lex haecce est: Numquam accedit Iovis potentia vitae mortalium s. mortalibus dum in vita sunt, per omnes civitates florens ac vigens, sine noxa et pernicie, sine calamitate, sc. cum accedit). — Postea quum vidi sem, verba τό τ' ἐπειτα — τὸ πρὶν rectius cum superioribus coniungi, cetera hoc modo componere placuit: ἐπαρκέσει νόμος δδ'. οὐδὲν ἔρπει e. q. s. r. (Valebit haecce lex: neutiquam accedit Iovis potentia omnipotens vitae hominum — sc. cum accedit — sine calamitate.) — Nunc vero me multa moverunt, non modo de ista verbi ἐπαρκέσει significatione dubitatio, ut aliam viam inirem, qua possem ad planam atque sanam sententiam pervenire. Non tamen eam potui, quam Winiewski persequutus est, quandoquidem ne verum quidem est, unum e scholiastis vel legisse vel coniecissem ēρπων. Imo, quod sole clarius est, ante oculos habuerunt Scholia, nisi utrumque, et ἔρπειν et ἔρπει, horum alterutrum; nam aut illud ab eis explicatur infinitivis φεύγειν, προσάγειν et ζῆν, aut hoc finitivis ἔστιν, ζῆει, et quod exstat: πάμπολις, ὁ κατὰ πάσαν πόλιν ἔρπων νόμος, respicitur hoc scholio verbum ἔρπει vel ἔρπειν, ex quo ἔρπων ad definitam vocem πάμπολις, quod pro πάμπολις οὐ dictum Schol. intellexerat, assumptum est, ita ut ἔρπων plenius et accuratius pro οὐ dixerit. Praeterea illud: „lex accedens vitae hominum“, quum δύνασις ipsa quidem accedit et hanc accedentem poeta cogitaverit, ut ex verbo κατάσχοι appetat, habet nescio quid incommodi, non modo durum est. Itaque arbitratus sum, negationem οὐδὲν, quae ne possit quidem ad infinitivum ἔρπειν pertinere, qui μηδὲν postulet, cum verbo ἐπαρκέσει esse iungendam, huius autem ipsius significationem esse malum prohibendi et tuendi (Aiac. v. 353). Certe eadem ei in schol. tribuitur illo: δυνάμενον βοηθεῖν, βοήθειαν προσάγειν. Iam vero construenda mihi videntur verba in hunc modum: νόμος δδε οὐδὲν ἐπαρκέσει Δυνατῶν βιότῳ πάμπολις (οὐ, οὐτε) ἔρπειν (αὐτὸν) ἔκτος ἀτας. Sic dictum est v. 96. πείσουμαι γάρ οὐ τοσοῦτον οὐδὲν, οὐτε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν, et negatio post suum verbum posita iterum mox v. 618. — Haec lex, inquit, praesidio non erit vitae mortalium, quamvis per omnes civitates valens, ad vadendum s. procedendum, elabendum sine calamitate, — οὐκ ἐπαρκέσει τὴν ἀτην ὁ νόμος, ut Homerus diceret,

vel οὐκ ἐπαλεξήσει πακῆ ἀτη, ut est apud Nicandr. Th. 352, non opem feret, non erit ἐπάρκεσις (Oedip. Col. v. 447), ἐπαλέξις propugnaculum et arx adversus calamitatem (Cic. Cluent. 57. constituere praesidia defensionis in arce legis). Cfr. Xenoph. hist. gr. II. 3. 53. οὐκ ἀγνοῶ, στι τούδεν μοι ἀρχέσει ὅδε ὁ βωμός, non mihi arcem et praesidium fore. — Non dubito quin istud: „haec lex non arx erit s. non opitulabitur“ ironice vel amare dictum sit similiter atque illud quod apud Hom. exstat Iliad. β' v. 393. οὐ οἱ λεπεῖται Ἀρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κυνάς ἥδ' οἰωνούς, a Buttmanno bene explicatum in lexilogo II. p. 36: er wird sich nicht darauf verlassen können, zu entgehen; (*ἀρκιον* a voce ἀρχος praesidium, remedium, Heil, Hilfe, Auskunftsmitteil, Buttm.: Ausheiler cfr. Thucyd. II. 47. οὐτε γὰρ ιατροὶ ηρονται, non serebant opem et salutem, Aeschyl. Agam. v. 1170. ἀκος δ' οὐδὲν ἐπήρχεσεν). Ac forsitan eum ipsum in hoc imitatus sit poëta φιλόμηρος, a cuius dignitate ironiam minime esse alienam nemo nescit. Hoc adeo genus dicendi: οὐκ ηρκεσεν, ἐπήρχεσεν, ἔχρωσμε, saepissime apud Homerum habet aliquid amari et acerbi. Proinde tu cogita: haec lex non opem feret, imo contra stabit et attentabit vitam mortalium, ὡς πρὸς ἄτην ἀγεσθαι, ἀτη ἐνδεισθαι (v. 624. Iliad. β' 111). Sed ista quaenam lex est? Haud dubie quae cernitur in Iovis potentia invicta et nullo tempore labefactanda, ad quam omnia, quae sunt, revocantur, etiam errores humanae mentis referuntur: „adeo nihil in rebus humanis sine gubernatione et imperio dei“. (Dunc. lexic. s. v. ἀτη). Cfr. Oed. Reg. v. 903 et seq. — Haec vero lex, in omni aeternitate rata et immutabilis sicut ipsum Iovis imperium, vocatur πάμπολις, valens per omnes civitates; sed tametsi valentissima est, inquit, tamen non tuebitur vitam mortalium sive mortales, dum in vita sunt, ubicumque ii sunt gentium vel civitatum, non a calamitate defendet, imo vero in discriminem vocabit, — quamquam id ipsum et est et habetur legum omnium, quae in civitatibus valent, civibus tutelae ac praesidio esse. — Bene autem poëta de mea sententia verba disposuit, ut ἀμφίπολις et in illustriore loco collocaret et pone ac propter verba Δνατῶν βιότῳ, quippe quae non solum ad ἐπαρκέσει, sed etiam ad hoc ipsum sint referenda; nam vitae mortalium valet ea lex inque eam vim suam exserit. Qua de re etiam dativo, non accusativo usus est poëta. — Similis collocatio adiectivi παλιντονα vid. in Trach. v. 511 ὁ δὲ Βανχείας ἀπὸ ηλιθε παλιντονα Θήβας τόξα — τινάσσων. — Si cui durius videatur infinitivi ἔρπειν subiectum non esse ὁ νόμος, sed βιοτόν, is velim legat vel unum locum Eurip. Heracl. v. 1619, ubi contra ὅδε subiectum infinitivi ζῆν (i. e. φοτε ζῆν) est, quaeretur tamen a legentibus in vocabulo πόλιν. — De sententia denique comparentur etiam Trach. vss. 125 — 128. ἀνάληγητα γὰρ οὐδὲ ὁ πάντα κραίνων βασιλεὺς ἐπέβαλε Δνατοῖς Κρονίδας. — Ceterum Δνατῶν βιότῳ interpretatus sum nomine aevo, quum hoc unum per metrum liceret, atque haud raro de genere humano ipso sive de hominibus tempore quoque viventibus a poëtis usurpetur.

Antistr. II. v. 5. προσανόη verbum aptissimum praetuli isti προσανόη, quod conjectura nititur. Explicationis gratia cfr. Antiph. p. 114. 27. οἱ ἐπιβούλευόμενοι οὐδὲν λασι πρὶν ἐν αὐτῷ φσι τῷ πανώγε ηδη καὶ γινώσκωσιν, et ibid. p. 113. 28. — Euripid. Heracl. v. 109. — v. 7. Ultima brevis in voce celebris excusat, credo. — vss. 8 — 10. cfr. Aesch. Perss. 93 — 102. —